

Álitisváttan til formannin

Oddagrein

FLEST allir flokkar vilja helst samstarva við Javnaðarflokkinn. Fólkaflokkurin tó undantikin. Og harafturat peika flestu veljararnir á Jóannes Eidesgaard sum tað besta lögmansevni. Ja, hann liggur fremri í huganum millum tjóðveldisveljararnar enn nakar tjóðveldismaður.

HETTA merkir kortini ikki, at Javnaðarflokkurin rekur ein leiðarapolitikk, sum Finnbogi Ísakson sigur við Dimmalætting í gjár, samstundis sum hann leggur afturat, at Tjóðveldisflokkurin rekur ein flokspolitikk. Hetta er burturvið.

TRUPULLEIKIN er meira hann, at Tjóðveldisflokkurin hevur torført at semjast um ein persón. Í tingbólkinum er Heini O. Heinesen formaður, men úteftir teknar Finnbogi Ísakson flokkinn við sínum greiðu og vælformuleraðu áskoðanum, við politiskum perspektivi og broddi í. Mótvegis innantóma og óstruktureraða rakstrarróspolitikkinn hjá formanninum, sum vit minnst frá fimtiárnum og seinast í sekstíárunum, tá Tjóðveldisflokkurin lítla ávirkan hevði á fýrða politikkinn.

TÁ alt hetta er sagt, so má bara ásannast, at Javnaðarflokkurin liggur ikki væl fyrri í kanningunum, og tekki formansins hevur ikki ávirkað veljararnar at taka undir við Javnaðarflokkinum.

TAÐ er sjálðsamt í vesturheiminum, at ein sosialdemokratiskur arbeðarflokkur bara fær 16-17 prosent av atkvøðunum. Framgongdin frá seinasta vali er lítil og eingin, og bæði valúrslit og vónaliga støðan áttu at fingið flokkinn at tikið í egnan barm og greina støðuna.

Í seinasta valskeiði kom álvarsamur kinkur í samstarvið við fakliga tilvitandi stuðlar floksins, uttan at leiðsla floksins gáaði nóg væl um, ella tók støðuna í álvara, og hetta gjørdi, at grundarlagið varð tikið undan flokkinum, sum fór í helvt.

TÍ áliggur stórt arbeði hjá floksleiðsluni at fáa samansjóðað arbeðararersluna aftur. Og somuleiðis áliggur tað floksleiðsluni at sannføra feroyska veljaran um, at einasta realistiska leið í tjóðskaparsurninginum er uppskot Javnaðarfloksins um eina sjálvstýrslóg. Tað er ikki meiriluti fyrri loysing og Tjóðveldisflokkurin trýr sjálvur ikki uppá, at tað letur seg gera. Somuleiðis má flokkurin sannføra veljaran um, at hann framvegis er sosial tryggin í samfelagnum.

Sosialurin

Sigur »AirSep« tær nakað?

Nýggj útgerð tekur burtur vandamiklan oljudamp

Maskinmenn eru í størri vanda enn onnur at fáa krabbamein og sjúkurlin. Orsøkin er oljudampurin. Men nú er loysn fyrri hesum.

Fyri nøkrum árum síðan fór amerikanska felagið Walker Engineering í samstarvi við sjóverjuna undir framleiðslu av tí, sum teir kalla »AirSep-skipanina«. Síðani er hetta »uppfínslis« farið um stóran part av heiminum. Henda útgerð hevur nevniliga víst seg at kunna taka burtur vandamiklasta heilsuvandan, sum maskinmenn eru í undir arbeði. Gjøgnum árinu eru nógvir kanningar gjørdar av heilsuni hjá maskinmonnum, og niðurstøðan er, at teir, sum arbeða í einum maskinrúmi, eru í 2-3 ferðir størri vanda enn onnur at fáa krabbamein og sjúkurlin andaleiðingini.

Men nú er loysn fyrri hesum. Og ikki bert á hesum, men eisini á øðrum trupulleikum.

Íslendingar hava tikið nýggju útgerðina til sín, og nú umboðar Eyðbjørn Clementsen á Sandi íslenska felagið Véltað á Hafnarfirði, sum er einaumboð fyrri hesa útgerð í Europa.

Men hvat er so »AirSep« fyrri nakað?

– AirSep er eitt tól, sum verður sett á luftinntakið á motorinum ella turbinuni. Endamálið við hesum tóli er fyrst og fremst at bota umhvørvið, soleiðis at tú sum maskinmaður ikki nýtist at seta heilsuna í vága fyrri at arbeða í einum maskinrúmi. Nógvir

maskinmenn hava høvuðspínu og aðrar trupulleikar av oljudampinum, sum kemur frá maskinuni, men henda útgerð syrgir fyrri, at tað í nógv størri mun slepst undan hesum.

Eyðbjørn Clementsen sigur, at AirSep-skipanin er spildurnýggj í Føroyum, men seinasta 18 mánaðirnar hava ikki færr enn 165 íslendsk skip fingið hesa útgerð ísetta.

– Eg havi sjálvur siglt sum maskinmeistari við íslenskum skipi, sum hevur hesa útgerð. Luftin í maskinrúminum er vordin nógv reinari, og tað er maskinrúmið eisini. Vit

brúktu einar 50-60 litrar av motorolju um samdøgrið, men við AirSep-útgerðini fór nýtslan niður á 18 litrar um samdøgrið.

Eyðbjørn sigur, at vanliga er trýst á krumpapshúsnum sum ger, at maskinan lekur olju og damp gjøgnum pakningar, pakkdósir og somuleiðis fer roykur upp ígjøgnum skorsteinin.

– Men við AirSep-skipanini hvørva allir innvendigir og útendigir lekar, tí útgerðin skapar eitt undirtryst í staðin fyrri eitt yvirtryst og skilir olju og luft frá hvørtjum øðrum.

Hann vísir á, at umleið 30% av dampinum, sum fer út í luftina og inn á útluftingina á krumpapshúsnum, er olja.

– Men tá ið AirSep hevur reinsað gassið, fer yvirfallið niður aftur í krumpapshúsnum. Tað merkir, at gassið verður sett inn aftur í motorin og brent umaftur. Tí spara skipini, sum fáa sær eina AirSep-skipan, hópin av motorolju.

Orsøkin til, at Eyðbjørn kom í samband við ís-

lenska felagið Véltað, sum umboðar hesa útgerð, er, at skipið, sum hann var við, fekk eina tífka skipan ísetta, og sjálvur viðgongur Eyðbjørn, at hann er sera bilsin av góða úrslitnum.

– Ein annar trupulleiki er, at oljudampur ofta kemur upp úr maskinrúminum og upp í verksmiðjuna, men við AirSep verður hesin trupulleiki ógvuliga minnast fyrri ikki at siga eingin, tí nú verður einki trýst út úr maskinuni longur.

Eyðbjørn vísir á, at útgerðin eisini kemur manning sum heild til góðar, tí skipini rúka minni, og harvið kemur minni roykur inn í manningarrúmin.

Íslenska felagið hevur sett hesa útgerð á motorar, sum eru heilt úr 100 hk upp í 3.000 hk.

Spurður, um AirSep minskar um megina á motorinum, sigur Eyðbjørn, at tað er júst tvørtur ímóti.

– Tað er stórir munur í einum maskinrúmi, sum hevur AirSep og einum,

sum ikki hevur. Eg hevði so ikki viljað verið hesa útgerð fyrri uttan.

AirSep-útgerðin er ikki serliga kostnaðarmikil. Tað kostar einar 70.000 krónur at seta eina slíka skipan á eina maskinu, sum er einar 1800 hk og á tveir ljósmotorar. Um skipanin bara verður sett á høvuðsmotorin, er hetta ein fløga upp á einar 45.000 krónur.

– So tað er skjótt at spara henda pening innaftur, sigur Eyðbjørn Clementsen, sum býður sær til at upplýsa menn, sum kundu hugsað sær at fingið meira at vita um hesa at kalla kolveldandi útgerð.

Sjálvur hevur Eyðbjørn ein hóv av myndum av íslenskum skipum, sum hava fingið hesa útgerð.

– So, tað ber altíð til at fáa hetta prógvað, um menn eru í iva, leggur hann afturat.

Eyðbjørn er at hitta á tlf. 61073, og hann hevur telefax nr. 61873.

–v.

Åh, Danmark – tak for alt

Nyrup siger vi færinger forstår ikke ét hak, han tilskynder at vi skylder Danmark en stor tak. Hans glorie er nypudset, mens ridet er vor lak. Nyrup taler: »Så tak dog os, dem som kursen ud stak!«

For de 5000 arbejdsløse vi dig Danmark takker, for danske patentløsninger, hestekurer og pakker. Tak for alle de færinger der flygte i store stakker. Tusind tak; for at I vor stolthed i tusind stykker hakker!

Vi kan dig, åh store Danmark, aldrig takke nok. Vi som var ulydige, og banket blev med en stor stok. Fortjent vi længe lå i koma, med ét stor chok. Næste gang når vi er ulydige, så giv os endnu et stort gok!

Du kære Danmark gjorde det, som var så normalt. I sørgede for, at vi lærte og fik regningerne betalt. I er jo så vise og dygtige, I gør aldrig noget der er galt. I ydmyghed jeg bukker og siger: åh Danmark – tak for alt!

DANA FAROENSIS

Tøkk

Hjartaliga takka vit fyrri sýnda samkenslu, tá ið góða mamma, veramma, omma, systir, bróðurkona og fastir okkara

MONA ASNATH POULSEN,
Tórshavn

andaðist og varð jarðað.

Serstakliga stóra takk til Lágargarð, fyrri eyma umsorgan. Takk til Sonju Klein, prest, fyrri beinrakin orð. Takk til sangarar, líkvoðsforara, gravarar, kirkjutænara og øll, ið hjálptu til við ervinum.

Somuleiðis stóra takk til øll, ið fylgdu henni tað seinasta strekkið.

Familjunnar vegna,
Christian, Hedvig, Ása og Snorri

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

Føroya Deild
Postboks 1075
FR-110 Tórshavn
Postgöro 56359

Eg ynski at gerast limur í

Navn: _____

Geta: _____

Býur/bygd: _____